

Arveregler

Arveloven er pr. 1. januar 2008 blevet ændret, så de i højere grad passer til de nuværende familiemønstre. Her får du en gennemgang af de vigtigste regler om arv.

Ægtefælle og børns arveret

Den længstlevende ægtefælle arver halvdelen af formuen, når der ikke er skrevet testamente, hvis afdøde efterlader sig livsarvinger, det vil sige børn og børnebørn etc. Er der ingen livsarvinger, arver ægtefællen fortsat det hele.

På den måde giver loven den længstlevende ægtefælle mulighed for at fortsætte sin hidtidige livsførelse, også uden at ægtefællerne har oprettet testamente til fordel for hinanden.

Derudover kan den længstlevende ægtefælle på forhånd fra boet udtage 760.000 kr. (2018). I de 760.000 kr. medregnes også pensionsopsparinger og forsikringer, der udbetales til længstlevende og længstlevendes eventuelle særeje. Børn arver halvdelen af formuen, hvis der er en ægtefælle. Er der ingen ægtefælle, arver børnene det hele.

Tvangsarv og friarv

Tvangsarv er den del af afdødes formue, som tvangsarvingerne – ægtefælle og børn (børnebørn etc.) – skal arve. Tvangsarven udgør $\frac{1}{4}$ af formuen. Som arvelader kan man altså frit disponere over $\frac{3}{4}$ af ens formue – også kaldet friarv – når man skriver testamente.

Har man ingen tvangsarvinger kan man frit disponere over hele sin formue, når man skriver testamente.

Samtidig bliver det muligt at begrænse et barns arv til 1.260.000 kr. (2018), hvis det er mindre end barnets andel

af tvangsarven. Desuden er det også muligt at bestemme, at arven skal udbetales kontant. Dermed bliver det lettere at ligestille sammenbragte børn, ligesom det bliver nemmere at gennemføre generationsskifter i virksomheder.

Båndlæggelse af tvangsarv

Det er kun muligt at båndlægge tvangsarv, til livsarvingen fylder 25 år. Det er dog en betingelse, at der i testamentet står, at tvangsarven skal båndlægges. Der er derimod ingen begrænsning ved båndlæggelse af friarv.

Oprettelse og tilbagekaldelse af testamente

Det er muligt at oprette et

- notartestamente
- vidnetestamente
- nødtestamente.

Vi anbefaler, at man altid opretter et notartestamente, og at man forinden får rådgivning hos en advokat.

Ønsker man at tilbagekalde eller ændre et testamente, skal det ske på samme måde, som testamentet er oprettet.

Arvelader bestemme, hvem der skal arve indbo og personlige effekter inden for den enkeltes arvelod. Det kræver, at arvelader laver en underskrevet og dateret erklæring, hvor der står, hvem der skal arve hvad.

Samlevertestamente

Bor man sammen uden at være gift, har man ikke arveret efter hinanden. Man skal derfor oprette et testamente, hvis man ønsker, at ens samlever skal arve. Det er muligt at sikre hinanden på en måde, som ligner den, der gælder for ægte-

fæller med fuldstændigt særeje.

Parterne kan oprette et "udvidet samlevertestamente", hvis parterne har

- fælles bopæl og venter, har eller har haft fælles barn, eller
- levet sammen på den fælles bolig i et ægteskabslignende forhold i de sidste to år før dødsfaldet.

Derudover skal parterne kunne opfylde de betingelser, der er for at indgå ægteskab eller registreret partnerskab med hinanden.

I det udvidede samlevertestamente kan parterne bestemme, hvilke rettigheder den efterladte skal have – f.eks. at den efterladte samlever

- arver halvdelen af afdødes formue, hvis afdøde har livsarvinger
- arver hele formuen, hvis afdøde ikke har livsarvinger
- på forhånd kan udtage 760.000 kr. (2018) fra boet
- kan arve op til $\frac{7}{8}$ af boet

Det er imidlertid ikke muligt at bestemme, at arvelovens regler om fælleseje – herunder muligheden for at sidde i uskiftet bo – skal gælde.

Uskiftet bo (kun ved fælleseje)

Er parterne gift og har helt- eller delvist fælleseje kan den efterlevende ægtefælle sidde i uskiftet bo med fællesbørn for værdien af fællesejet.

Sidder man i uskiftet bo, og har man fået sumudbetaling fra forsikringer og pensioner, så indgår disse ikke i boet, hvis

man på et senere tidspunkt vælger at skifte. Det er dog en betingelse, at midlerne ikke er brugt.

Løbende udbetalinger indgår i skiftet, hvis de er indsat på lønkonto, hvor der også indsættes egen løn eller pensionsudbetalinger, men selve forsikringen eller pensionsordningen, som de løbende udbetalinger kommer fra indgår ikke i skiftet.

Vi anbefaler derfor, at sådanne summer og løbende udbetalinger holdes adskilt fra den øvrige formue - f.eks. ved at sætte dem ind på en separat konto.

Begunstigede på forsikringer og pensioner

Det er muligt at bestemme, at udbetalinger fra forsikringer og pensioner skal være særeje eller båndlægges for den begunstigede.

Begrebet "nærmeste pårørende" er ændret, så det for nye begunstigelser efter den 1. januar 2008 også omfatter visse samlevere.

Fremover defineres nærmeste pårørende, i prioriteret rækkefølge, som

- 1) ægtefælle
- 2) samlever
- 3) livsarvinger - børn, børnebørn etc.
- 4) arvinger ifølge testamente
- 5) arvinger efter loven.

Ved samlever forstås her, at

- man har fælles bopæl og venter, har eller har haft fælles barn, eller
- man har levet sammen på den fælles bolig i et ægteskabslignende forhold i de sidste to år før dødsfaldet.

Man skal være opmærksom på, at hvis der som standard ikke er indsat en begunstiget på forsikringen eller pensionen, udbetales pengene til nærmeste pårørende. Pengene vil

derfor kun blive udbetalt til boet, hvis afdøde har bestemt, at der ikke skal indsættes en begunstiget.

Er der indsat en begunstiget på forsikringen eller pensionen, kan en ægtefælle eller livsarving (tvangsarvinger) gøre indsigelse. For nye begunstigelser gælder det også, selvom den begunstigede er tvangsarving, og selvom begunstigelsen er uigenkaldelig.

Hvis der gøres indsigelse mod begunstigelsen, kan den begunstigedes andel af udbetalingen reguleres, hvis begunstigelsen vurderes at være urimelig i forhold til ægtefællen eller en livsarving. Reguleringen sker efter en skønsmæssig vurdering i skifteretten.

Der lægges blandt andet vægt på

- baggrunden for indsættelsen af den begunstigede
- ægtefællens, livsarvingens og den begunstigedes økonomiske behov
- omstændighederne i øvrigt.

Det beløb, der efter reguleringen kan tilfalde ægtefællen eller en livsarving, kan ikke overstige det beløb, som den pågældende ville have fået som boslod og/eller tvangsarv, hvis pengene i stedet indgik i boet.

Det er ikke muligt at anfægte krydslivsforsikringer.

Du kan læse mere om begunstigelse om faktaarket "Begunstigelse".

Flere oplysninger

Vil du vide mere om de nye arveregler, anbefaler vi, at du kontakter en advokat.